

До Мельпомени ("Мій пам'ятник стоїть...")

Горацій

Мій пам'ятник стоїть триваліший від міді*.
Піднісся він чолом над царські піраміди.
Його не сточить дощ уїдливи́й, гризький,
Не звалить налітний північний буревій,

Ні років довгий ряд, ні часу літ невпинний.
Я не умру цілком: ества мого частина
Переживе мене, і від людських сердець
Прийматиму хвалу, поки понтифік-жрець**

Пій сходить з дівою в високий Капітолій.
І де шумить Авфід*** в безудержній сваволі,
І де казковий Давн**** ратайський люд судив,-
Скрізь говоритимуть, що син простих батьків

Я перший положив на італійську міру*****
Еллади давній спів. Так не таїсь від миру
І лавром, що зростив святий Дельфійський гай*****,
О Мельпомено, ти чоло моє звінчай.

Переклад Миколи Зерова

Примітки:

[* Вільний переклад; рим в оригіналі, звичайно, нема.]

[** Головний жрець — Понтіфекс Максим — щороку сходив на Капітолій із старшою весталкою молитись Юпітерові Капітолійському про благоденство Римської держави.]

[*** Авфід або Ауфід — ріка в Апулії, поблизу якої народився Горацій.]

[**** Давн — міфічний цар Апулії.]

[***** В оригіналі "еолійський твір", тобто поезія, бо мова йде про еолійських поетів Алкея й Сапфо, метри яких Горацій справді перший розробив у римській літературі.]

[***** Переможців на Дельфійських іграх нагороджували лавровим вінком.]

Переклад Андрія Содомори

Звів я пам'ятник свій. Довше, ніж мідь дзвінка,
Вищий од пірамід царських, простоїть він.
Дош його не роз'їсть, не сколихне взимі,
Впавши в люті, Аквілон; низка років стрімких —

Часу біг коловий — в прах не зітре його.
Смерті весь не скорює: не западе в імлу
Частка краща моя. Поміж потомками
Буду в славі цвісти, поки з весталкою

Йтиме понтифік-жрець до Капітолію.
Там, де Авфід бурлить, де рільникам колись
Давн за владаря був серед полів сухих, —
Будуть знати, що я — славний з убогого —

Вперше скласти зумів по-італійському
Еолійські пісні. Горда по праву будь,
Мельпомено, й звінчай, мило всміхаючись,
Лавром сонячних Дельф нині й моє чоло.